

Flens kommun
flenskommun@flen.se
Rektorn vid Ekbackens skola
lars.unnersjo@flen.se

Beslut för grundskola

---

efter tillsyn av Ekbackens skola
i Flens kommun

Tillsyn av Ekbackens skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Flens kommun under våren 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Ekbackens skola besöktes av Skolinspektionen den 26 januari 2012.

Helhetsbedömning

I Ekbackens skola genomfördes en begränsad tillsyn som innebär att följande processer har granskats: det systematiska kvalitetsarbetet, arbetet med bedömning, elevers rätt till stöd samt trygghet och studiero.

Ekbackens skola leds av en rektor och därutöver har skolan också en biträdande rektor. Lärarnas kompetensutveckling inom området bedömning har vid tiden för tillsynen ett fokus på implementering av ny läroplan och skollag. I detta arbete samarbetar skolan med Malmaskolan. Ekbackens skola arbetar på olika sätt för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Skolan har små klasser vilket ger goda förutsättningar för att alla elever ska uppmärksammas och få den hjälp och stimulans de behöver. Tillsynen visar dock att rektorn på ett mer systematiskt sätt behöver följa upp skolans arbete.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Ekbackens skola i Flens kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till. En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Flens kommun att senast den 2012-06-22 avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Skolans rutiner för hur signaler om hur kränkande behandling ska rapporteras till huvudmannen uppfyller inte författningarnas krav.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med trygghet och studiero så att alla anmälningar om kränkande behandling kommer till huvudmannens kännedom.

I detta ingår att:

- säkerställa att skolan har rutiner för hur signaler om kränkande behandling ska rapporteras till huvudmannen (6 kap. 10 § skollagen)

Särskilt stöd

Om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller har andra svårigheter i skolsituationen ser rektorn inte till att behovet skyndsamt utreds.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med särskilt stöd så att skolans organisation av arbetet med särskilt stöd följer skollagen och att all personal känner till vilka behov som kan föranleda studiehandledning på modersmålet.

I detta ingår att:

- rektorn behöver säkerställa att den som uppmärksammar att en elev inte kommer att uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller har andra svårigheter i skolsituationen anmäler det till rektor (3 kap. 8 § skollagen)

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Rektorn tar inte ansvar för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten samt omsätter inte resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen så att måluppfyllelsen följs upp och används som underlag för att förbättra utbildningen samt att detta arbete dokumenteras.

I detta ingår att:

- rektorn behöver ta ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen (4 kap. 4 § skollagen, Lgr 11 punkt 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar)
- rektor måste ta ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat och att det finns rutiner för att redovisa konstaterade utvecklingsbehov till huvudmannen (4 kap. 6–7 §§ skollagen)

Skäl för beslut

Föreläggande:

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolans rutiner för hur signaler om hur kränkande behandling ska rapporteras till huvudmannen uppfyller inte författningarnas krav.

Motivering:

Av skollagen framgår att all personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. Rektorn i sin tur är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Enligt rektorn informerar lärarna rektorn när de får kännedom om att en elev har upplevt sig kränkt. Detta sker antingen muntligt vid elevhälsoteamets möten eller skriftligt på en särskild blankett. Enligt rektorn går de anmälningar som kommer via blanketten vidare till huvudmannen men inte alltid de muntliga anmälningarna.

Sammantaget behöver rektorn säkerställa att signaler om kränkande behandling rapporteras till huvudmannen. Skolinspektionen vill peka på att anmälningsskyldigheten omfattar alla händelser där elever anser sig kränkta och det ska inte göras någon värdering av hur allvarlig en händelse är innan den anmäls till rektorn respektive huvudmannen.

Författning:

6 kap. 10 § skollagen

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ser rektorn inte till att behovet skyndsamt utreds.

Motivering:

Av skollagen framgår att om en elev befaras att inte nå kunskapsmålen eller uppvisar andra svårigheter i skolsituationen, ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att behovet av särskilt stöd skyndsamt utreds. I utredningsfasen ska normalt ske samråd med elevhälsan. En elev ska ges särskilt stöd om utredningen visar att en elev är i behov av detta. Vidare framgår av skolförordningen att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål om eleven behöver det.

Vid Skolinspektionens besök pågår ett arbete med att introducera ett nytt arbetssätt kring frågor som rör särskilt stöd. Hittills har lärarna genomfört utredningar av elevers

behov av särskilt stöd innan lärarna har anmält till rektorn att eleverna befaras att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detta har inneburit att rektorn inledningsvis inte har varit delaktig i arbetet med utredningen av elevernas behov av särskilt stöd och att rektorn därmed inte har haft den funktion som följer av skollagen, det vill säga att det är rektorn som ser till att behovet utreds. Arbetssättet har också inneburit att skolan inte alltid har övervägt om ett samråd med elevhälsan ska ske.

Enligt rektorn utreder inte skolan behovet av studiehandleddning på modersmålet. Därför vet rektorn inte om det finns elever i behov av studiehandleddning på sitt modersmål.

Sammanfattningsvis måste rektorn säkerställa att han blir informerad om elevers eventuella behov av särskilt stöd samt att samråd vid behov sker med elevhälsan i utredningsfasen. Rektorn måste även säkerställa att all personal känner till vilka behov som kan föranleda studiehandleddning på modersmålet, så att dessa behov kan utredas och stöd ges i de fall då det behövs.

Författning:

3 kap. 8 § skollagen

5 kap. 4 § skolförordningen

Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning:**

Rektorn tar inte ansvar för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten samt omsätter inte resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Motivering:

Av skollagen framgår att ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga en planering, uppföljning och utveckling av utbildningen, ska genomföras på skolenhetsnivå. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbetet vid skolenheten genomförs. Vidare ska det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras och konstaterade utvecklingsbehov redovisas till huvudmannen.

I skolans systematiska kvalitetsarbete saknas en dokumenterad uppföljning av kunskapsresultaten för årskurs tre och fem. Detta gör att rektorn får ett sämre underlag för att analysera måluppfyllelsen och därmed sämre möjligheter att använda kvalitetsarbetet för att utveckla den pedagogiska praktiken.

Skolan dokumenterar sitt kvalitetsarbete i Ekbackens kvalitetsredovisning och detta dokument används som underlag till Malmköpings grundskoleområdes kvalitetsredovisning. I Malmköpings grundskoleområdes kvalitetsredovisning dokumenteras kvalitetsarbetet för hela grundskoleområdet och det är detta dokument som skickas till huvudmannen. I detta dokument synliggörs Ekbackens skolas kvalitetsarbete mycket

sparsamt. Att Ekbackens skolas kvalitetsarbete beskrivs så sparsamt gör att det inte heller är säkerställt att huvudmannen får vetskap om konstaterade utvecklingsbehov.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att rektorn måste utveckla Ekbackens skolas systematiska kvalitetsarbete i enlighet med författningarnas krav.

Författning:

4 kap. 4–7 §§ skollagen, Lgr 11 punkt 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Bakgrund

Måluppfyllelse

Enligt rektorn når så gott som alla elever målen i alla ämnen förutom i matematik och svenska i årskurs 3 och i engelska, matematik och svenska i årskurs 5. I dessa ämnen är det enstaka elever som inte når målen. Skolan har en sammanställning över andelen elever som har uppnått godkänt resultat i de nationella proven för årskurs 3 åren 2010 och 2011 samt för årskurs 5 åren 2006–2011. En hög andel av eleverna har uppnått godkänt resultat i de nationella proven för svenska och matematik i årskurs 3 med undantag av resultatet för matematiken år 2011 då 83 procent av eleverna nådde godkändnivån. Andelen som når godkänt resultat i de nationella proven i engelska, matematik och svenska för årskurs 5 har för de flesta ämnen och år varierat mellan 85–91 procent. Skolan saknar sammanställningar över tid av kunskapsresultaten i svenska, svenska som andraspråk och matematik för årskurs 3 och i alla ämnen för årskurs 5. Skolan saknar också bedömningar av måluppfyllelsen för förskoleklassen både vad gäller utveckling och lärande samt normer och värden.

Skolan arbetar på olika sätt för att förebygga och förhindra kränkande behandling av eleverna. Rektorn beskriver att skolan har haft problem med studiero främst i de lägre årskurserna. Detta ledde till att skolan gjorde förändringar i organisationen för cirka ett år sedan vilket har haft positiva effekter på elevernas trygghet och studiero.

Beskrivning av Ekbackens skola

Ekbackens skola har 63 elever och ligger i Sparreholms samhälle. Utbildningen omfattar förskoleklass och grundskola årskurs 1–6. Läsåret 2011/2012 saknar skolan elever i årskurs 6. Årskurs 5 är åldershomogen medan övriga klasser är åldersblandade, en förskoleklass till årskurs 2 samt en 3–4. Skolan består av ett arbetslag och tillhör Malmköpings grundskoleområde.

Kommunens fritidshem inspekteras på kommunövergripande nivå och beskrivs och bedöms i särskilt beslut.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsråd Leif Magnusson och Stina Sterner.

På Skolinspektionens vägnar

Gunnar Olausson
Enhetschef

Ingela Djurberg
Utredare

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).